

התרחשויות מרכזיות בקרב על המוסדות הפלסטיניים בירושלים

בדו"ח מיוחד זה של "מבט לשלום", מובאים האירועים המרכזיים וההתבטאויות החשובות במסגרת המחלוקת בדבר המוסדות הפוליטיים של הפלסטינים במזרח ירושלים. לקט זה כולל חומר מתוך ראיונות ותחקירים שערך צוות "מבט לשלום", וכן מידע שהתפרסם באמצעי התקשורת.

13.9.93

- הצהרת העקרונות בין ישראל לאש"ף נחתמה בווינגטון. סעיף 5 קובע כי מייד עם הנסיגה מרצועת עזה ומאזור יריחו תחל תקופת מעבר בת חמש שנים, וכי המו"מ על מעמד הקבע יחל לא יאוחר מתחילת השנה השלישית של תקופת המעבר. בהמשך נקבע כי: "מובן שמו"מ זה יכסה נושאים נותרים, לרבות: ירושלים, פליטים, התנחלויות, סידורי בטחון...". על בסיס סעיף זה היו שטענו כי הפלסטינים אינם יכולים להקים או לנהל מוסדות פוליטיים, מחשש שיהיה בכך משום קביעת עובדות פוליטיות, שישפיעו על המו"מ. מאידך, היו שטענו כי על בסיס אותו נימוק, אסור לישראל להעביר מוסדות פלסטיניים מירושלים, או למנוע פתיחתם.

11.10.93

- תאריך זה הוא המופיע על מכתבו הסודי של שר החוץ, שמעון פרס, אל שר החוץ הנורבגי דאז, יוהן יורגן הולסט, בעניין ירושלים. במכתב זה התחייבה ישראל לשמור על קיומם ותפקודם התקין של המוסדות הפלסטיניים בירושלים. בין היתר נאמר במכתב: "המוסדות הפלסטיניים במזרח ירושלים... הינם בעלי חשיבות רבה והם יישמרו... כל המוסדות הפלסטיניים במזרח ירושלים, כולל הכלכליים, החברתיים, החינוכיים והתרבותיים, וכן המקומות המוסלמיים והנוצריים הקדושים... לא נפריע לפעילותם; להיפך, מילוי תפקיד חשוב זה יזכה לעידוד".

1.11.93

- פיצל אלחוסני הכשיר את הקרקע לייסוד "עיריית צללים" פלסטינית בירושלים. על-פי הדיווחים הראשונים, כולל מחקר שפורסם על-ידי האגודה האקדמית הערבית במזרח ירושלים, ייעודו של גוף זה היה להחליף, במידת האפשר, את השלטון העירוני הנבחר בירושלים בכל הקשור לצרכי האוכלוסיה הערבית בעיר, וזאת על-מנת לחזק את יכולת המיקוח של הצד הפלסטיני במו"מ על הסדרי הקבע. מאוחר יותר עתידים הפלסטינים, ובראשם פיצל אלחוסני, להפחית מערכו של גוף זה, ואף לעמוד על כך כי אין מדובר בעיריית צללים, אלא רק ב"ועדת ירושלים", אשר כל תפקידה הוא לספק לתושבי מזרח ירושלים שרותים היוניים ולשמור על האינטרסים שלהם.

10.1.94

- פורסם "צו נשיאותי", המורה על הקמת מרכז פלסטיני לסטטיסטיקה, שבראשו יעמוד דר' חסן אבו ליבדה. צו זה היה חתום על-ידי "נשיא מדינת פלסטין", יאסר ערפאת, "מתוקף הסמכות הנתונה לו ומתוך טובת הציבור", וקבע כי המרכז לסטטיסטיקה ימוקם בירושלים. תפקידו של משרד זה היה לספק נתונים באופן סדיר לאש"ף בתוניס, ומאוחר יותר אף לרשות הפלסטינית, כגון עדכון רישום האוכלוסין בגדה המערבית וברצועת עזה.

1.2.94

- מקור פלסטיני אישר לעיתון אלשרק אלאוסט, כי הוחל בהקמת ועדה של תושבי מזרח ירושלים, שתהווה גוף פלסטיני מקביל לעיריית ירושלים. הגוף אמור לספק שירותים ולהשתתף בפרויקטים לפיתוח ירושלים בתקופת המעבר. לטענת המקור הרכבת הועדה עדיין לא הסתיימה. המקור תיאר זאת כ"מאמץ לאומי לשמירה על זהותה של ירושלים המזרחית הערבית, האסלאמית והנוצרית, ולפעול נגד הנסיונות ליהד את העיר". לדבריו, עדיין לא חולקו תפקידים לחברי הועדה, אך פיצל אלחוסני עומד בראשה והיא הוקמה לבקשת ערפאת לפני חודשיים.

9.2.94

- משה ז"ק ממעריב גילה כי העומד בראש המנגנון להפעלת הטלוויזיה הפלסטינית התנצל על שמתעמים טכניים תיאלץ התחנה לשדר מראמאללה ולא מירושלים, אבל כפיצוי הבטיח

שמרכזה של תחנת השידור יהיה בירושלים.

17.2.94

- בהצהרה לעיתון אלשרק אלאוסט, הדגיש פיצל אלחוסיני, כי האוריינט האוס במזרח ירושלים היה וישאר מרכז השלטון הפלסטיני, גם אם ישראל אינה מרוצה מכך. יחד עם זאת, אמר אלחוסיני, כי הוא מתנגד לכך שהאוריינט האוס יהיה מרכז האוטונומיה, לכשתקום, או משה אש"ף.

20.2.94

- בשיחות שלא לציטוט אישרו גורמים בטחוניים ומשטרתיים בכירים לכתב עיתון הארץ, כי בפועל יש מעמד מיוחד והנחיות פעולה מיוחדות לגבי בניין האוריינט האוס והפעילות המשטרתית בו. לדברי גורמים אלה, על-פי המצב שנוצר בחודשיים האחרונים, אין המשטרה וכוחות הבטחון יכולים להיכנס לבניין ולחצר הסמוכה לו בנוהל פעולה רגיל, וכל כניסה לבניין אמורה להתבצע רק לאחר התייעצות עם אישים בכירים וקבלת אישור של דרגים מדיניים מוסמכים, שישוכנעו כי קיימת סיבה להיכנס למקום. גורם משטרתית אמר: "יש לנו בעייה להיכנס לאוריינט האוס. מבחינתנו הוא כרגע מתחם האסור לפעולה שגרתית". באותו יום אמר פיצל אלחוסיני, כי באוריינט האוס נמצאים מסמכים חשובים ורגישים וכי אין לישראל כל זכות להיכנס לבניין ולראות מסמכים אלה.

בראיון ל"מבט לשלום" אמר דובר משטרת מחוז ירושלים כי מבחינת המשטרה אין כל הבדל בין בניין האוריינט האוס לבין כל בניין אחר בירושלים, וכי במקרה שתקבל המשטרה תלונה על מעשה פלילי שנעשה באוריינט האוס היא תטפל בה כפי שהיא מטפלת בכל תלונה פלילית אחרת, לרבות כניסה לבניין.

- במאמר בעיתון אלקודס דווח לראשונה בעתונות בארץ על הצו הנשיאותי של ערפאת בדבר הקמת מרכז פלסטיני לסטטיסטיקה בירושלים.

21.2.94

- שר המשטרה, משה שחל, אמר כי אין לאוריינט האוס במזרח ירושלים מעמד שונה מלכל בניין אחר בארץ. בדיון בוועדת הפנים ואיכות הסביבה בנוגע למעמדו של בניין האוריינט האוס, ציין שחל כי המשטרה מטפלת בו כמו בכל מבנה אחר במזרח ירושלים. באותו יום התבטא שחל שחל בוועדת הפנים של הכנסת: "הפלסטינים מנסים ליצור עובדות בשטח בירושלים המזרחית... מעולם לא ניתנה הנחייה, הוראה או הכוונה על-ידי כל דרג אחר במשטרה, לאיזשהו מעמד מיוחד לאוריינט האוס. ההמלצה שלי לממשלה היא להתנגד לכל צורה של הקמת גוף עם אפיונים של מוסד (שלטוני) בירושלים המזרחית. לא נסכים לכל פגיעה או שינוי במעמדה של ירושלים".

11.3.94

- בעיתון הארץ נחשף כי משרדי PECODAR, המועצה האחראית לתיאום בין משרדי הרשות הפלסטינית, ממוקמים בירושלים. "מבט לשלום" אכן קיבל נייר מכתבים של PECODAR, בו הופיעה כתובת "מלון הקשתות" בירושלים. מאוחר יותר הועברו משרדי PECODAR לאזור א-ראם מצפון לירושלים, לא הרחק מתחומה המוניציפלי של ירושלים.

19.4.94

- בראיון עם "מבט לשלום", אמר דר' סמיר חולילה, מנכ"ל PECODAR, כי PECODAR תישאר באזור ירושלים לאחר יישום האוטונומיה ולא תעבור ליריחו "משום שעלינו לעסוק בפיתוח כלכלי של כל השטח הפלסטיני, ולא רק של עזה ויריחו".

28.4.94

- נמסר מ"המרכז הירושלמי להסברה ותקשורת" (JMCC), כי על-פי מקורות פלסטיניים, ישראל דרשה כי PECODAR והאוריינט האוס יועברו ליריחו או לרצועת עזה, וסירבה לספק ל-PECODAR קווי טלפון, כל עוד היא נמצאת מחוץ לתחומי האוטונומיה של עזה ויריחו.

1.5.94

- פורסמה הטיטא השלישית של החוקה הפלסטינית לתקופת הביניים, אשר סעיף 5 שלה קובע: "ירושלים היא בירת פלסטין והשלטונות הפלסטיניים יכולים בתקופת הביניים לקבוע את המטה שלהם בכל מקום אחר בפלסטין".

- הסכם עזה ויריחו נחתם בקהיר. בסעיף 3(6) נקבע: "המשרדים של הרשות הפלסטינית ימוקמו ברצועת עזה ובאזור יריחו, עד לכינונה של המועצה אשר תיבהר בהתאם להצהרת העקרונות".

11.5.94

- מקורות במשטרת מחוז ירושלים אמרו ל"מבט לשלום" כי למיטב ידיעתם אין כל כח משטרה הפועל מטעם האוריינט האוס, וכי הם מתייחסים לנושא בינתיים כאל שמועה בלבד. מכל מקום, דיווחים מסוג זה המשיכו להצטבר, כדוגמת המקרה שבו מספר תושבי מזרח העיר, אשר קיבלו חשבונות טלפון עבור "שירותים טלפוניים ארוטיים", הגישו תלונה למשטרת האוריינט האוס ולא למשטרת ישראל. יצויין כי באמצע יוני 1994, חשפה משטרת ירושלים התארגנות שיטור בלתי-חוקית במזרח ירושלים ועצרה שישה חשודים, ביניהם שומר ראשו של פיצל אלחוסני. מנהיגי הפלסטינים הכחישו נהרצות כל קשר להתארגנות זו.

19.5.94

- בפגישה מיוחדת שהתקיימה באוריינט האוס אמר פיצל אלחוסני, כי האוריינט האוס ימשיך להיות המרכז לכל הפעילות הפלסטינית, המדינית והדיפלומטית, וכי כל הפגישות הדיפלומטיות והמדיניות עם גורמים פלסטיניים רשמיים ימשיכו להיערך, כמו עד עתה, באמצעות האתראים באוריינט האוס. לדבריו, הסדר זה הוא אמצעי ארגוני, שנועד להדגיש את מקומה של ירושלים בתפיסה המדינית הפלסטינית. כמו-כן אמר אלחוסני, כי ביקורים בתחומי האוטונומיה יוסדרו ויתואמו עם האוריינט האוס.

- במהלך שיחות שקיימו עם עוזריו של מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, פנו מנהיגים פלסטיניים בדרישה שארה"ב תדאג לכך שישראל תאפשר לכח של שוטרים פלסטיניים לאבטח את בניין האוריינט האוס במזרח ירושלים. האמריקאים הפנו את הבקשה לישראל, אך זמן

קצר לאחר מכן חזרו בהם והודיעו לפלסטינים כי בשלב זה הם ממליצים לא להעלות את הנושא למו"מ.

22.5.94

- בטקס רשמי שנערך ביריחו, בו הוכרו על תחילת תפקודו של "שירות הבטחון המסכל" הפלסטיני, אמר ראש השירות, ג'בריל רג'וב, כי אנשיו יאבטחו גם את בניין האוריינט האוס.

23.5.94

- פיצל אלחוסיני אמר לשבועון אלאסבוע אלערבי, כי מוסדות פלסטיניים חדשים שהוקמו, כמו PECODAR, המועצה לשיכון, הלשכה לסטטיסטיקה והצוותים הטכניים, קבעו את משרדיהם בירושלים. כן אמר: "ישראל אמנם מנסה להכשיל את פעילות המוסדות בירושלים, אך אנו מנהלים מערכה למען השארתם, תוך הימנעות מכניעה ללחצים הישראליים".

24.5.94

- שר המשטרה, משה שחל, הצהיר כי הממשלה לא תתיר הקמת מוסדות פלסטיניים בירושלים המאוחדת. בהופיעו בישיבת ועדת הפנים של הכנסת, אמר שחל: "לא נאפשר לפלסטינים הקמת מוסדות שצריכים להיות, על-פי ההסכם עם אש"ף, באזורי האוטונומיה". הוא הדגיש כי "כל מוסד שיוקם בניגוד להסכם, יצטרך לפרק את עצמו ויינקטו נגדו כל האמצעים המשפטיים". עוד אמר שחל, כי "כל אורח שיעסוק בשיטור בתוך ירושלים, ייעצר ויועמד לדין. אין משטרה אחרת בירושלים זולת משטרת ישראל".

26.5.94

- מבדיקה שערך "מבט לשלום", התברר כי המשרד הראשי של רשות השידור הפלסטינית, שבראשה עומד רצ'ואן אבו עיאש, ממוקם במזרח ירושלים, ברחוב מסעודי 23, לצד קיומם של סניפים נוספים ביריחו וברצועת עזה. כן עולה מן הבדיקה, כי קבלת תעודת עיתונאי מרשות השידור הפלסטינית אפשרית רק בירושלים. יצויין, כי על תעודת עיתונאי שהנפיקה רשות

השידור הפלסטינית ל"מבט לשלום" מופיע: "הרשות הלאומית הפלסטינית / רשות השידור

והטלוויזיה הפלסטינית". דוברים מטעם רשות השידור הפלסטינית הדגישו בפני "מבט לשלום" כי לא קיימת כל כוונה או תכנית להעביר את המשרד הראשי לעזה או ליריחו.

27.5.94

- ממשלת ישראל תבעה מאש"ף כי יסגור את כל משרדיו בירושלים, אשר להם אופי שלטוני, וביניהם המרכז הפלסטיני לסטיסטיקה והמועצה הפלסטינית להשכלה גבוהה. כמו-כן, דרשה ישראל כי אש"ף יעביר את משרדי PECODAR מאזור א-ראם, צפונית לירושלים, לעזה או ליריחו. במקביל, פירסמה הממשלה הנחיות חדשות ונוקשות יותר בכל הנוגע לטיפול המשטרה בפעילות הפלסטינית הפוליטית במזרח ירושלים. ראש הממשלה הנחה את המשטרה ואת גורמי הבטחון לנהל מעקב מדוקדק אחר המתרחש באוריינט האוס ולהפסיק מייד כל פעילות בלתי-חוקית שתתגלה במקום.

30.5.94

- פיצל אלחסיני, בהצהרה פומבית, אמר כי משרדי אש"ף לא יועברו מירושלים לעזה או ליריחו. אלחסיני הצביע על כך שמשרדים אלו היו קיימים עוד לפני חתימת הסכם עזה ויריחו. כן הודה כי המאבק על עתיד ירושלים החל, וכי הצד הפלסטיני מתכוון להמשיך את פעילותו הפוליטית בעיר במלואה, ואף להרחיבה. בתגובה, נמסר ממשרד ראש הממשלה כי ההסכם דורש כי משרדי הרשות הפלסטינית ימוקמו בעזה או ביריחו. כשלון של הפלסטינים ליישם זאת יהיה הפרה של ההסכם. ישראל לא קבעה תאריך יעד ליישום תביעה זו.

1.6.94

- התפרסם בכלי-התקשורת דבר מכתבו של שר החוץ, שמעון פרס, אשר נשלח באוקטובר 1993 אל שר החוץ הנורבגי דאז, יוהן יורגן הולסט, במטרה שיעבירו לידי יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת. במכתב זה התחייבה ישראל לשמור על קיומם ותפקודם התקין של המוסדות הפלסטיניים בירושלים. כמה ימים לאחר מכן הסביר השר פרס את כוונת מכתבו: "המטרה שלי היתה להסביר, שלא נסכים שהנהלת האוטונומיה תהיה בירושלים, אלא ביריחו, אבל אותם הדברים שיש לפלסטינים בתחומי החינוך, הבריאות ואחרים, יישמרו. אין בו שום הבטחה פוליטית".

- בתשובה להצעה לסדר-היום בעניין יישום הסכם עזה ויריחו, אמר השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד: "מוסדות הרשות הפלסטינית יהיו אך ורק בעזה וביריחו. פעילות ארגונית של הפלסטינים, בעלת אופי מדיני, לאומי או שלטוני, תהיה חייבת לקבל את אישור הרשויות המוסמכות. כל מקרה ייבדק על-ידנו לגופו על-פי ההסכם... לפי הצהרת העקרונות, פעילותם של מוסדות כאלה מותרת בשטחי הרשות הפלסטינית בעזה וביריחו, ולא בשטחים אחרים".

4.6.94

- מנכ"ל PECDAR, סמיר חולילה, אמר כי ארגונו יבצע פרויקטים של פיתוח בעזה, בכל יו"ש ובמזרח ירושלים. הוא טען שהדבר הוסכם עם ממשלת ישראל במו"מ הכלכלי ובהסכם קהיר. הוא הביע תמיהה על כך שמנסים לסלק את משרדי PECDAR מירושלים. כן ציין, כי PECDAR היא הכתובת אליה צריכים הגורמים הבינלאומיים להעביר את הסיוע לאוטונומיה.

6.6.94

- פיצל אלחוסני הודיע בכינוס באוריינט האוס, כי על-מנת להתרכז בתפקידו כראש המועצה הפלסטינית לענייני ירושלים, ועל-מנת להפיג את הלחץ המופעל עליו להמנע מלעסוק בעניינים הנוגעים לירושלים, בכוונתו להשתחרר מכל המשרות הקשורות באש"ף בהן החזיק, כולל עמידתו בראש הפת"ח בגדה המערבית, חברותו בוועדה המרכזית של פת"ח וחברותו הסמלית בוועד הפועל של אש"ף.

- שר המשטרה, משה שחל, נפגש בירושלים עם פיצל אלחוסני, על-מנת להרגיע את החששות הפלסטיניים מפני פעולה ישראלית גורפת נגד המוסדות הפלסטיניים במזרח ירושלים, ומצד שני להזהיר את הפלסטינים מפני התפשטות של פעילות הרשות הפלסטינית לתוך ירושלים באמצעות המוסדות. "אני מזהיר, ובשם ראש הממשלה, כי במידה והאוריינט האוס ייהפך למוסד שלטוני וישרת את האוטונומיה, ניאלץ לפעול נגדו. ישראל גם לא תסבול כל פעילות שיטור עצמאית של פלסטינים בירושלים. לא נירתע מלנקוט אמצעי ענישה", אמר שחל. בתשובה אמר אלחוסני: "אין לנו כוונה להקים מוסד שלטוני, אלא להגיש שירותים לציבור התושבים ולקיים

את הקשרים עם הקונסולים".

7.6.94

- יום לאחר פגישתו עם משה שחל בירושלים, הכריז פיצל אלחוסיני, כי הרשות הפלסטינית אינה מנוהלת מהאוריינט האוס, אלא מעזה ויריחו. "אוריינט האוס הוא מוסד שהוא חלק מתהליך פוליטי, וגם הסכם עזה-יריחו חלק ממנו. הוא ימשיך לפעול עד שנגיע להסכם סופי. אז יוכרע מעמד האוריינט האוס", אמר אלחוסיני.

8.6.94

- במסיבת עיתונאים בירושלים הוכרו על הקמת "הועדה הפלסטינית העצמאית לזכויות האדם (PICCR)". מטרת הועדה היא הבטחת שלטון החוק הפלסטיני במספר דרכים, כגון: בחינת מידת יכולתה של החקיקה להגן על זכויות היסוד והתופש של האזרחים; מעקב אחר פעילות הרשות הלאומית הפלסטינית, במטרה להבטיח שזו לא תנצל לרעה את הסמכויות שניתנו בידה; חינוך הציבור באשר לזכויות האזרח והדרכים להשגתן. על אף טענת הועדה כי היא עצמאית ואינה כפופה למועצת הרשות הפלסטינית, קיימים מספר עניינים המעידים על כפיפות שכזו: הקמתה בכפוף לצו נשיאותי בחתימת ערפאת, שפורסם ב-30 בספטמבר 1993; איזכורה בסעיף 35 של הצעת החוקה הפלסטינית; הקביעה בקווי היסוד של הועדה, כי המועצה המחוקקת הפלסטינית, לכשתקום, תהיה מקור הסמכות המשפטית של הועדה - תפיסה אשר קיבלה ביטוי בדבריו של סגן ראש הועדה, שאמר כי הועדה "תשאב את כוחה וסמכויותיה מהמועצה המחוקקת". בתקנון הועדה, כפי שהציגה אותו חנאן עשראוי, העומדת בראש הועדה, במסיבת העיתונאים, נקבע כי משרד הועדה חייב להיות ממוקם תמיד בירושלים. ואכן, מביקת "מבט לשלום" עולה כי מטה הועדה נמצא באופן זמני במלון ריץ במזרח ירושלים, עד אשר ימצא לה אתר קבע בשכונת שיח' ג'ראח.

- בהתייחסו למרכז הפלסטיני לסטטיסטיקה במזרח ירושלים, אמר שר המשטרה, משה שחל, בכנסת: "מצידי היתה התייחסות לנושא של המודעה על הקמת מכון לסטטיסטיקה. הודעתי חד-משמעית שאנחנו נסגור כל גוף שיש לו אופי שלטוני והוא מוסד על-פלסטיני".

9.6.94

- לדברי ראש הממשלה, יצחק רבין, הוא הנחה לפני שבועיים את היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, להתחיל בהכנת תיקונים לחוק העונשין, אשר יגבילו את הפעילות המדינית של אש"ף במזרח ירושלים. על-פי התיקונים שהוחל בעיבודם, ייאסר על הפלסטינים לקיים בתחומי מדינת ישראל, ובכלל זה במזרח ירושלים, כל פעילות של גוף, מוסד או קבוצת אנשים, שתישא אופי שלטוני. המקיים פעילות כזאת יהיה צפוי לקנס גבוה, לסגירת המוסד ואף למאסר בפועל.

11.6.94

- במהלך שיחות פריז בנוגע להעברת מימון לרשות הפלסטינית, פרסמה המשלחת הישראלית הצהרה בה נאמר כי "ישראל עמדה על כך כי במהלך השיחות לא תוזכר ירושלים כמקום מושבה של PECDAR, על אף שזו היתה כוונת הפלסטינים". במקום זאת, הוחלט כי יפתחו משרדים של PECDAR בעזה וביריחו, וכי על פתיחת משרדים נוספים יוחלט רק בהסכמה משותפת.

13.6.94

- פורסם כי בשבוע שעבר שיגר ראש אש"ף, יאסר ערפאת, איגרת לראש הממשלה, יצחק רבין, בה ביקש שלא לפגוע במעמד המוסדות הפלסטיניים במזרח ירושלים, כפי שהובטח במכתבו של שר החוץ, שמעון פרס, מה-11 באוקטובר 1993.

- שר השיכון הפלסטיני, ר"ר זכריא אלאע'א, אמר כי הוא מתכנן לפתוח משרדים בירושלים ולהקים שכונות פלסטיניות בירושלים.

14.6.94

- פורסם כי בהתייעצויות בדרג בכיר, בהן נטלו חלק אישים בצמרת המדינית והמשפטית, הוחלט לעכב לפי שעה את הכוונה ליזום תיקוני חקיקה, שמגמתם לצמצם את הפעילות המדינית של אש"ף במזרח ירושלים. היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן-יאיר, פעל בעניין זה בהנחייתו של ראש הממשלה, יצחק רבין, אולם בגיבוש תיקוני החקיקה נוצרו קשיים, ולכן הוחלט לבחון

דרכים חלופיות להשגת המטרה, כגון: הפעלת הפקודה למניעת טרור, הפעלת חוקי ההגנה לשעת חירום וסעיפים קיימים בחוק העונשין.

- חבר הכנסת דוד מנע הניח על שולחן הכנסת הצעת חוק שנועדה למנוע כל פעילות מדינית, כלכלית או חברתית של אש"ף בירושלים, וכפועל יוצא מכך - סגירה של כל המוסדות העוסקים בפעילות בנושאים אלה.

19.6.94

- נמסר כי משה שחל ופיצל אלחוסני עובדים על רשימה של מוסדות פלסטיניים, אשר יוכלו לפעול בירושלים.

- דובר האוריינט האוס, חאתם עבד אלקאדר, אמר כי על-פי הידוע לו, אין כל מעמד מיוחד לאוריינט האוס בכל הקשור להתייחסות משטרת ישראל אליו.

20.6.94

- לקראת אפשרות ביקורו של נביל שעת' היום בירושלים ובעקבות השמועות לפיהן הוא אמור לכנס את מועצת הרשות הפלסטינית לישיבה באוריינט האוס, הורה ראש הממשלה, יצחק רבין, ליועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן-יאיר, לבדוק את האפשרויות למנוע זאת.

- בתשובה לחברי הליכוד, שדרשו במהלך ישיבת ועדת החוץ והבטחון של הכנסת משר החוץ, שמעון פרס, לסגור את האוריינט האוס, השיב פרס שהיועץ המשפטי לממשלה בודק את ההיבטים המשפטיים של הגבלת הפעילות הפוליטית שמתנהלת בבניין זה. "אנו בודקים גם אפשרויות של חקיקה שיגבילו את פעילותו. לא נסכים שענייני האוטונומיה יתנהלו מירושלים", אמר.

23.6.94

- במודעה שפירסמה המועצה הפלסטינית לשיכון, נמסר כי משרדה הראשי נמצא ברחוב עלי בן אבו טאלב, מס' 9, מזרח ירושלים.

24.6.94

- ראש הממשלה, יצחק רבין, קיים בלשכתו דיון בנושא המוסדות הפלסטיניים, בהשתתפות שר החוץ, שמעון פרס, שר המשטרה, משה שחל, ונציגי כוחות הבטחון. בדיון הוחלט, כי ישראל תקפיד על כך, שמוסדות המיועדים לשמש כזרועות של הממשל הפלסטיני, ימוקמו רק בעזה וביריחו. כן עלה מן הדיון, כי ישראל בודקת הליכים להוצאת צווים מנהליים, שיאפשרו סגירת מוסדות פלסטיניים במזרח ירושלים, אשר מתקיימת בהם פעילות בעלת אופי לאומי פלסטיני. ראש הממשלה הבהיר, כי ישראל לא תפסול אפשרות לעגן בחקיקה איסור פעילות לאומית פלסטינית במזרח ירושלים "במסגרת המשתמע מהסכם עזה-יריחו תחילה".

25.6.94

- עיתון מעריב פירסם, כי גורמים מדיניים מסרו שישראל תסגור את המרכז הפלסטיני לסטטיסטיקה, אשר הוקם במזרח ירושלים.
- פורסם כי משרד המשפטים מגבש הצעת חוק, על-מנת לספק לממשלה את האמצעים לגירוש חוקי של הארגונים הפלסטיניים מירושלים, מאחר והחקיקה הנוכחית אינה מספקת זאת. הצעה לעשות שימוש נגד האוריינט האוס בחוקים הקיימים נגד טרור נדחתה על ידי הממשלה.

6.7.94

- במסגרת שאלות של האופוזיציה בכנסת בנוגע למוסדות פלסטיניים, הציג ח"כ דן מרידור קבלה רשמית של רשות השידור הפלסטינית בה נכתב: "הרשות הלאומית הפלסטינית / רשות השידור והטלוויזיה הפלסטינית", וכתובתה - רח' מסעודי 23, מזרח ירושלים. בתשובה על שאלות האופוזיציה, אמר סגן שר הבטחון, מרדכי גור: "אנחנו יושבים על המדוכה של המשרדים השונים של הפלסטינים בירושלים באופן שוטף, במגמה להבטיח שלא יהיו בירושלים משרדים בעלי אופי או סממנים של ריבונות ושל עצמאות ושל יישות מדינית, אשר פועלים בירושלים... בכל משרד בירושלים, שהיה קיים ושמפתח בימים האלה או בחודשים האלה ושיש בו סממנים של ישות פלסטינית מדינית, אנחנו לא ניתן להם לעבוד... בכוונתנו - וכשאני אומר 'בכוונתנו' זאת אומרת שזה כרגע בעשייה - להודיע לפיצל אלחוסני שכתבר הרשות הפלסטינית, ואני רוצה לדייק בעניין, אין לו שום זכות לנהל מגעים עם הסגל הדיפלומטי המואמן בישראל.

זאת אומרת שהוא איננו יכול לפנות אליהם מהאוריינט האוס וכל פעילותו חייבת להתבצע מיריחו או מעזה".

8.7.94

- בתגובה לאיומי סגן שר הבטחון, מרדכי גור, לסגור את משרד רשות השידור הפלסטינית בירושלים, אמר רצ'ואן אבו עיאש, מנכ"ל הרשות, כי המשרד שהוא מנהל בירושלים הוא משרד עיתונות פרטי, שהתקיים עוד טרם הקמת הרשות הפלסטינית. "במשרד זה אני עושה את עבודתי העיתונאית ברשיון, ושום פעילות הקשורה לטלוויזיה ולרדיו לא נעשית בו", אמר.

:12.7.94

- שר המשטרה, משה שחל, התלונן בפני פיצל אלחוסיני על כך שפגש את שר השיכון הקנדי באוריינט האוס בירושלים, זמן קצר לאחר שהבטיח להמנע מכל פעילות שכזו. שחל אמר: "אנחנו לא נשלים עם מצב שבתוך ירושלים יתקיימו פעולות של הרשות הפלסטינית... אני מודיע שלא נעבור על כך לסדר היום". יצויין כי מבדיקה שערך "מבט לשלום", עולה כי פגישה זו היא ה-39 במניין פגישות מנהיגי הפלסטינים עם גורמים דיפלומטיים זרים באוריינט האוס, מאז החתימה על הצהרת העקרונות בספטמבר 1993.

- בעקבות פגישה זו של אלחוסיני עם השר הקנדי, הצהיר שר החוץ, שמעון פרס, כי ישראל תנקוט את כל האמצעים בכדי למנוע פעילות של האוטונומיה מהאוריינט האוס. "יש לנו מספיק אפשרויות חוקיות לכך ולא נתיר בשום פנים ואופן פעילות הנוגעת לאוטונומיה מתחומי ירושלים", אמר פרס.

- "אנחנו לא מתרגשים מההצהרות של השרים הישראליים", אמר דובר האוריינט האוס, האתם עבד אלקאדר, "פיצל אלחוסיני איננו חלק מהרשות הפלסטינית, הוא נושא בתואר ראש הצוות הפלסטיני למו"מ, ובתואר זה נפגש עם גורמים מדיניים זרים".

18.7.94

- הממשלה אישרה באופן עקרוני הצעת חוק של ועדת השרים לענייני חקיקה, לפיה "הרשות הפלסטינית לא תפתח ולא תפעיל מוסדות שלטוניים או נציגות או משרדים או סניפים במקום שהוא מחוץ לשטחי הממשל העצמי הפלסטיני, שהמשפט, השיפוט והמינהל של המדינה חלים עליהם, אלא אם קיבלו היתר בכתב מהממשלה או ממי שהוסמך על-ידיה". הצעת חוק זו מחזקת את יכולתה של הממשלה לעצור את הפעילות הפוליטית של אש"ף בירושלים, ולפיה יוטלו על מפרי החוק עונשי מאסר וקנסות כספיים.

בתגובה אמרה דר' חנאן עשראוי: "האוריינט האוס פועל בירושלים מימים ימימה והוא אינו חלק מן הרשות הפלסטינית. באוריינט האוס אנו מקיימים פעילות חברתית ופוליטית הקשורה לתהליך השלום, אבל אנחנו איננו שלוחה של אש"ף ולפיכך אסור שהחוק החדש יחול על פעילות האוריינט האוס". תגובתו של צאא'ב עריקאת היתה: "ללא מתן אפשרות פעולה למוסדות הפלסטיניים, תיפגע הפעילות לרווחת התושבים באוטונומיה ובשאר השטחים, ותצומצם אפשרות שיתוף הפעולה בין גורמים ישראליים ופלסטיניים".

27.7.94

- נדחתה ההצבעה בכנסת על הצעת החוק של הממשלה בנושא עזה ויריחו, הכוללת סעיפים בנוגע למוסדות הפלסטינים השלטוניים במזרח ירושלים.